

جزوه کامل از مفاهیم مختلف برنامه‌نویسی در پایتون

1. طراحی توابع و مدیریت ورودی‌ها:

- مسئله: ایجاد تابعی که تعداد متغیرهای ورودی را محاسبه کرده و مجموع آن‌ها را برگرداند.
- نکته: در مسائل واقعی، تمام جزئیات مشخص نیستند و برنامه‌نویسان باید تمام جنبه‌ها را در نظر بگیرند.
- تابع نباید مجموع مقادیر قبلی را ذخیره کند و باید با هر مجموعه ورودی جدید مجموع را محاسبه کند.
- روش‌هایی برای حل مسئله:
 1. استفاده از توابع آماده `len()` و `sum()`.
 2. استفاده از حلقه برای شمارش عناصر و محاسبه مجموع.
- مدیریت آرگومان‌های کلیدی (`kwargs`) و موقعیتی (`args`).
- نیازی به دریافت ورودی جدید در داخل تابع نیست.

2. سیستم‌های عددی و نمایش باینری:

- داده‌ها در کامپیوتر با استفاده از سیستم باینری (مبنای 2) ذخیره می‌شوند.
- تبدیل مبنای 10 به باینری:
 - تقسیم مکرر بر 2 و ذخیره باقی‌مانده‌ها به صورت معکوس.
 - مقدار مکانی هر بیت برابر است با 2 به توان مکان آن بیت.
 - بیت‌های بااهمیت کم (LSB) و بااهمیت زیاد (MSB).
- فقط بیت LSB تعیین می‌کند که عدد باینری فرد یا زوج است.

3. تبدیل باینری به دهی:

- هر بیت در مقدار مکانی خود ضرب شده و مجموع حاصل به دست می‌آید.
- توابع پایتون:
 - `bin()` برای تبدیل عدد دهی به رشته باینری.
 - `int()` برای تبدیل رشته عددی در یک مبنای مشخص به عدد دهی.
 - مثال: `int('1100100', 2)`.
 - اگر مبنا مشخص نشود، به صورت پیش‌فرض مبنای 10 در نظر گرفته می‌شود.
 - ورودی `int()` باید یک رشته باشد.
- پیشوندهای "0b" (باینری)، "0o" (هشت‌هشتی) و "0x" (شانزده‌شانزده) مبنای عدد را مشخص می‌کنند.

4. سیستم‌های عددی هشت‌هشتی و شانزده‌شانزده:

- برای ساده‌سازی اعداد باینری طولانی استفاده می‌شوند.
- تبدیل باینری به هشت‌هشتی: گروه‌بندی بیت‌ها به دسته‌های سه‌تایی.
- تبدیل باینری به شانزده‌شانزده: گروه‌بندی بیت‌ها به دسته‌های چهارتایی (A-F برای مقادیر 10 تا 15).
- توابع پایتون:
 - oct () و hex () برای تبدیل به رشته‌های هشت‌هشتی و شانزده‌شانزده.
- تبدیل به مبنای 10 از سایر مبنایها با استفاده از مجموع ضرب ارقام در مبنای به توان مکان رقم انجام می‌شود.

5. کاربردهای شانزده‌شانزده و کدگذاری کاراکترها:

- برای نمایش رنگ‌ها و آدرس‌های حافظه استفاده می‌شود.
- کدگذاری کاراکتر:
 - ASCII:
 - از یک بایت (8 بیت) برای هر کاراکتر استفاده می‌کند.
 - شامل حروف انگلیسی، اعداد و برخی نمادها.
 - توابع پایتون: ord () (کد ASCII) و chr () (تبدیل کد به کاراکتر).
 - UTF-8:
 - از 1 تا 4 بایت برای هر کاراکتر استفاده می‌کند.
 - قابلیت نمایش کاراکترهای بیشتری، از جمله ایموجی‌ها.
 - کاراکترهای ASCII در UTF-8 مشابه هستند.

6. مدیریت خطا با بلوک‌های Try-Except:

- بلوک try-except برای مدیریت خطاها در زمان اجرا.
- خطاهای مختلف:
 - SyntaxError, ModuleNotFoundError, ZeroDivisionError, ValueError, TypeError.
 - Traceback: نشان می‌دهد خطا کجا رخ داده و چه پیامی دارد.
 - ساختار:
 - کدی که ممکن است خطا ایجاد کند در بلوک try قرار می‌گیرد.
 - بلوک except برای مدیریت خطاها.
 - بلوک else در صورت عدم وقوع خطا اجرا می‌شود.
 - بلوک finally برای تمیزکاری و بستن منابع، بدون توجه به وقوع خطا اجرا می‌شود.

- مدیریت خطاهای خاص با انواع مختلف except:
- مثال: except ZeroDivisionError, except TypeError.
- تنها یک بلوک finally در هر ساختار try-except می‌تواند وجود داشته باشد.

7. ایجاد خطا با raise:

- استفاده از raise برای تولید خطاهای خاص.
- زمانی استفاده می‌شود که ورودی‌ها نامعتبر هستند یا عملیات نمی‌تواند تکمیل شود.

8. بررسی‌های برنامه با assert:

- کلمه کلیدی assert برای بررسی وضعیت برنامه.
- اگر شرطی نادرست باشد، AssertionError تولید می‌شود.
- مناسب برای توسعه و اشکال‌زدایی، اما نه برای کد نهایی.

9. مدیریت فایل‌ها:

- باز کردن فایل با open():
 - حالت‌ها: 'r' (خواندن)، 'w' (نوشتن و بازنویسی)، 'a' (افزودن).
 - خروجی: یک شی فایل برای خواندن یا نوشتن.
 - کدگذاری پیش‌فرض: UTF-8.
- خواندن فایل:
 - متد read() تمام فایل یا تعداد مشخصی کاراکتر را می‌خواند.
 - متد readline() یک خط را می‌خواند.
 - اشاره‌گر فایل موقعیت فعلی خواندن/نوشتن را مشخص می‌کند.
 - متد seek() برای جابجایی اشاره‌گر فایل.
- بستن فایل:
 - متد close() منابع را آزاد کرده و تغییرات را ذخیره می‌کند.
 - استفاده از open() with برای بستن خودکار فایل.
- نوشتن در فایل:
 - کاراکتر newline (\n) برای افزودن خطوط جدید.
 - حالت 'w' فایل را بازنویسی می‌کند.
 - حالت 'a' به انتهای فایل اضافه می‌کند.
 - حالت 'x' فایل جدید ایجاد کرده و اگر فایل وجود داشته باشد، FileNotFoundError تولید می‌کند.
- حذف فایل یا پوشه:

- تابع `os.remove(filepath)` برای حذف فایل.
- تابع `os.rmdir(folderpath)` برای حذف پوشه.
- تابع `os.path.exists(filepath)` برای بررسی وجود فایل قبل از حذف.